

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಎ ಜಿ.ಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದೀಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಏಕೆ ಮಾಡಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ ? ಅವರು ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ನತೃಗ್ಗನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇವೆ. 1-10-1970 ರಂದು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಅನ್ನತೃಗ್ಗನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಈ ಅನ್ನತೃಗ್ಗನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ? ಮತ್ತು ಈಗ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ತೀರ್ಮಾನವಾವಾಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಪೆನಪನರಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ನಿಂತಿದೆ. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಹಣ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

SUPPLY OF SEEDS TO FARMERS OF HYDERABAD KARNATAKA.

364. Sri PRABHAKAR TELKAR (Kalagi).—

Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that the seeds supplied to farmers in Hyderabad Karnataka area in general and Gulbarga district in particular were of very poor quality and as a result of which the farmers suffered heavy loss ;

(b) whether the Government is aware that the seeds of “Uddu” and Toor did not yield any crops ;

(c) whether any such complaints have been received from the farmers who have purchased seed on loan basis ;

(d) the rates at which all the seeds were purchased and the rates at which they were sold to the farmers (the rate of each variety of seed may be given separately ?

Sri N. CHIKKE GOWDA (Minister for Agriculture and Animal Husbandry).—

(a) No.

(b) No.

(c) Complaints were received from the farmers of the drought affected areas only with regard to F2. Jowar, Blackgram, and dry Paddy seeds supplied during Kharif 1973-74.

(d) Statement appended.

STATEMENT

Sl. No.	Crop	Purchase rate	Sales rate
1.	Groundnut	.. 300-340	362-00
2.	K. Jowar	.. 165-175	185-00
3.	F2 Jowar	.. 135-165	175-00
4.	Tur	.. 180-220	230-00
5.	Blackgram	.. 225-265	275-00
6.	Navane	.. 165-170	165-00
7.	Horsegram	.. 120-140	140-00
8.	Mung (Greengram)	.. 360-380	380-00

Sri PRABHAKAR TELKAR.—To question (a), the answer is No. Is it not a fact that several complaints, even from Panchamas, have been submitted before the Minister as well as the M.L.As., bringing to notice the hardships of farmers as a result of supply of poor quality seeds and the loss suffered therefrom.

‡Sri N. CHIKKE GOWDA.—The question in (a) is put in a general way asking whether we have supplied not only jowar seeds but also paddy seeds, 'Uddu' and Toor, etc. So, in reply to that we have stated 'No.' In reply to (c), we have specifically replied that we have received complaints from the farmers of drought affected areas only with regard to F2. Jowar, blackgram and dry paddy seeds supplied during Kharif 1973-74. Some complaints have come even in writing from M.L.As. in regard to the non-germination in particular areas where the seeds were supplied. I must bring to the notice of this Hon'ble House that the seeds were procured not only from within the State but outside the State also. These agencies were entrusted with the work of distribution programme, namely, the Department of Agriculture, Agro-Industries Corporation of the State, Karnataka Seeds Marketing Federation. As I stated some of the seeds were procured from outside the State

(SRI N. CHIKKE GOWDA)

also. Certain complaints came not at the time the seeds were distributed to the agencies but after germination during the months of October and November when there was heavy rainfall in that particular area of Gulbarga. There were complaints that flowering was not getting pollinated due to heavy rain and due to disease and seasonal condition. So in those places, there were complaints that there was no seed formation. There are several complaints. The Hon'ble Chief Minister has made a statement that the Government is looking into that aspect. If the hon. member has any additional question he can put it.

Sri PRABHAKAR TELKAR.—It is stated in the printed reply that the purchase of groundnut is Rs. 300-340 and the sales rate is Rs. 362. Why is it there is so much difference between the purchase rate and the sale rate and why should the farmer suffer?

Sri N. CHIKKE GOWDA.—The purchase rate ranges from Rs. 300 to Rs. 340. Some of these seeds were procured from outside the State also. Since transport and handling charges are included, the sale rate comes to Rs. 362.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎನ್.ಎಸ್.ಸಿ. ಸರ್ವಿಸ್‌ಫಿಕ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕ ಜೋಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿತ್ತಿದರೂ ಕೂಡ ಮೊಳಕೆ ಬಾರದೆ ರೈತನಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರಾ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಾ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಜರ್ಮನೀಸ್ ಚೆಸ್ತ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ, ಸೂಕ್ತ ಮೂಲಕ ಬೀಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೀಜ ಹಚ್ಚಿದ್ದೇವೆ. ತನಿ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆದದ್ದು, ಮತ್ತು ರೋಗ ಬಂದದ್ದರಿಂದ, ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದು, ಪೋಲಿನೇಷನ್ ಆಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಶಾಸಕರು ಕೂಡ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪ್ಪಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿಬೇಳೆ, ಕಡೆಬೇಳೆ ಮತ್ತು ಜೋಳ ಮೊಳಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರಾ? ಬೀಜಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಮೊಳಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ಜಬರದಸ್ತಿನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ತೊಗರಿ ಕಾಳು ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜವಾರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆ, ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ ಆದರೆ ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri D. B. KALMANKAR.—There are hundrels of complaints that Toor crops have not come and probably the Government may also have received reports from the Tahsildars in this respect. If such reports are received, I want to know whether the Government is going to see that no recovery of loan is made.

Sri N. CHIKKEGOWDA.—If specific cases are there, we can considar. But in regard to groundnut crop, there was 75 per cent germination and there was bumper cr p in Gulbarga, and Bidar. That was the report also.

Sri PRABHAKAR TELKAR.—Is it not a fact that the germination test of these seeds was defective and what action Government is going to take against such persons?

Sri N. GHIKKEGOWDA.—According to information that is available before me, I have no report where the Departmental officers have reported that germination was not there to the maximum.

1-30 P.M.

DISTRIBUTION OF SEEDS IN GULBARGA AND OTHER DISTRICTS.

469. **Sri H. D. DEVE GOWDA** (Holenarasipur).—

Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :—

(a) the quantity of seed distributed in Gulbarga, Bidar, Raichur, Bijapur, Belgaum and Dharwar districts during 1973-74 for Rabi and Kharif crops (taluk-wise figures be furnished) ;

(b) the category of seeds distributed ;

(c) the money value of the seeds ;

(d) the number of people to whom the seeds have been distributed ;

(e) the mode of purchase of the seeds, the purchase rate and the distribution rate ;

(f) the persons from whom the seeds were purchased together with the terms and conditions of the purchase ;

(g) whether there are any complaints of irregularities in the purchases ;

(h) whether there are any complaints regarding failure of crops due to bad quality of the seeds supplied ?